

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 10P/165/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723202651
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Minková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2023:6723202651.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou JUDr. Silviou Minkovou v právnej veci starostlivosti o maloleté deti A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX a D. B., nar. XX.XX.XXXX, všetky trvale bytom E. XXX, t.č. CDR Istebné, štátni občania SR, zastúpení kolíznym opatrovníkom Obec Litava, deti rodičov matky D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, štátna občianka SR, otec maloletej C. B. C. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX/XXX, F., štátny občan SR, otec maloletej D. B. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, štátny občan SR, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, za účasti Okresnej prokuratúry Zvolen, na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd u maloletých detí A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX a D. B., nar. XX.XX.XXXX n a r i a ě u j e ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny, Istebné 258, 027 53 Istebné.

II. Matka maloletých detí D. B., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletých detí A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. .23.05.2021, C. B., nar. XX.XX.XXXX a D. B., nar. XX.XX.XXXX v minimálnom rozsahu vyživovacej povinnosti mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, a to na každé maloleté dieťa zvlášť, a to tak, že výživné splatné na mesiac dopredu je matka povinná poukazovať vždy do 20-teho dňa v mesiaci na účet Centra pre deti a rodiny Istebné, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Otec maloletého dieťaťa C. F., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej C. B., nar. XX.XX.XXXX v minimálnom rozsahu vyživovacej povinnosti mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, a to tak, že výživné splatné na mesiac dopredu je otec povinný poukazovať vždy do 20-teho dňa v mesiaci na účet Centra pre deti a rodiny Istebné, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Otec maloletého dieťaťa A. B., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej D. B., nar. XX.XX.XXXX v minimálnom rozsahu vyživovacej povinnosti mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, a to tak, že výživné splatné na mesiac dopredu je otec povinný poukazovať vždy do 20-teho dňa v mesiaci na účet Centra pre deti a rodiny Istebné, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Súd z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Zvolen zo dňa 18.05.2023 č.k.10P/127/2023-32, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 01.07.2023, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Súd z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Zvolen zo dňa 17.05.2023 č.k.10P/126/2023-37, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 01.07.2023, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

VII. Súd z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Zvolen zo dňa 17.05.2023 č.k.10P/129/2023-40, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 01.07.2023, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

VIII. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Zvolen zo dňa 20.01.2022 č.k.15P/50/2021-81, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.05.2022, týkajúci sa maloletej C. B., nar. XX.XX.XXXX.

IX. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 23.06.2023 boli na tunajší súd doručené návrhy navrhovateľa ÚPSVaR Zvolen, ktorými sa domáhal toho, aby súd rozsudkom nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi B., s tým, že táto by sa mala realizovať v Centre pre deti a rodiny, Istebné 258, 027 53 Istebné. Zároveň žiadal, aby súd rodičov maloletých detí zaviazal prispievať na ich výživu výživným v minimálnej zákonnej výške na účet CDR Istebné.

Návrhy navrhovateľ zdôvodnil tým, že maloleté deti boli na základe tam špecifikovaných uznesení tunajšieho súdu formou neodkladných opatrení umiestnené v CDR Istebné, z dôvodu dlhodobého zanedbávania starostlivosti o maloleté deti zo strany matky. Uviedli tiež, že rodinu maloletých detí vedú na tamjšom úrade od roku 2021, s tým, že matka maloletých detí je aktuálne bez príjmu, žije s druhom A. B., ktorý by mal byť zamestnaný vo firme Verony v Krupine. Uviedli, že dňa 06.06.2023 sa na ich úrade konalo pracovné stretnutie ohľadne ďalšieho smerovania maloletých detí, pričom poukázali na skutočnosti, ktoré vyplynuli z tohto pracovného stretnutia. Zároveň z tohto pracovného stretnutia vyplynulo, že deti v domácom prostredí nemali osvojený denný režim, boli zanedbané, vystavené ohrozeniu. Matka, keď mala zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, sa zdržiava v osade mimo detí, tieto bývali väčšinou so starou matkou, ktorá bola opakovane pod vplyvom alkoholu alebo s bratom matky, ktorý je psychiatrický pacient a sám sa viackrát vyjadril, že starostlivosť po psychickej stránke on nezvláda. V súčasnosti v rodine maloletých detí nie je žiaden príbuzný, ktorý by bol schopný adekvátne zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloleté deti v plnom rozsahu. Preto v súčasnosti návrat maloletých detí do biologického prostredia nie je možný. Matka viaceré príležitosti na zmenu nevyužila. Na základe dlhodobej spolupráce rodiny s CDR G. B., ako i samotným úradom a komunitným centrom Litava matka nebola schopná riadne zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti a vytvoriť im podmienky, prostredníctvom ktorých by deti napredovali z hľadiska všestranného vývinu. Za daných okolností je v najlepšom záujme maloletých detí ich zotrvanie v zariadení, kde majú saturované základné životné potreby a zároveň je toto prostredie pre ne bezpečné a podnetné.

2. Tunajší súd uznesením zo dňa 03.07.2023 č.k.10P/165/2023-21, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.08.2023, spojil na spoločné konanie veci vedené pred Okresným súdom Zvolen sp.zn.10P/165/2023, 10P/166/2023 a 10P/167/2023, s tým, že konanie sa bude viesť pod spoločnou spisovou značkou 10P/165/2023. Bližšie zdôvodnenie procesného postupu súdu je uvedené v odôvodnení tohto súdneho rozhodnutia.

3. Súd nariadil v tejto veci pojednávanie na deň 14.08.2023, ktoré súd odročil bez meritórneho prejednaní veci na základe ospravedlnenia matky maloletých detí, ohľadne jej neúčasti na pojednávaní zo zdravotných dôvodov a nový termín pojednávania vytýčil na deň 04.10.2023, na ktoré sa dostavil navrhovateľ prostredníctvom poverenej zamestnankyne, rovnako tak kolízny opatrovník maloletých detí a tiež matka maloletých detí a otec maloletej D., ako i zástupkyňa OP Zvolen, pričom navrhovateľ, kolízny opatrovník maloletých detí a OP Zvolen zobrali termín pojednávania na vedomie pri odročení predchádzajúceho pojednávania, s tým, že písomne už predvolávaní nebudú. Matka maloletých detí, ako i otec maloletej D. mali doručenie predvolania na pojednávanie vykázané riadne a včas. Na pojednávanie sa nedostavil otec maloletej C. B., ktorý mal doručenie predvolania na pojednávanie vykázané v súlade s § 111 ods. 3 v spojení s § 106 C.s.p.. Svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil telefonicky dňa 04.10.2023 z dôvodu, že ide na brigádu a zároveň vyjadril súhlas s tým, aby súd pojednával a rozhodol v jeho neprítomnosti. Súd postupoval v súlade s ustanovením § 180 C.s.p., vec na tomto pojednávaní prejednal a rozhodol v neprítomnosti otca maloletej C. B. C. F..

4. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, ktoré v priebehu konania predložili účastníci, resp. ktoré si vyžiadal súd z úradnej moci a to: rodné listy maloletého C. B. a A. B. z č.l.3-4, zápisnicu z pracovného stretnutia ÚPSVaR Zvolen zo dňa 06.06.2023 z č.l.5-6, správu ÚPSVaR Zvolen z č.l.37, správu Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen z č.l.40, správu ÚPSVaR Zvolen z č.l.43, správu Obce Litava z č.l.46, správu CDR Istebné z č.l.48, správu ÚPSVaR Zvolen zo šetrenia rodinných pomerov z č.l.49, rodný list maloletej D. B. z č.l.3 pôvodne vedený v spise pod sp.zn.10P/166/2023, správu ÚPSVaR Zvolen z č.l.33-35 zo spisu pôvodne vedeného pod sp.zn.10P/166/2023, ako i správu z č.l.41-42 a správu Obce Litava z č.l.45, správu firmy VERÓNY OaS, s.r.o. z č.l.48, rodný list maloletej C. B. zo spisu pôvodne vedeného pod sp.zn.10P/167/2023, správa ÚPSVaR Banská Bystrica z č.l.36-39, správu Sociálnej poisťovne, pobočka Banská Bystrica z č.l.42, správu ÚPSVaR Banská Bystrica z prešetrenia rodinných pomerov C. F. z č.l.50, správu Obce Hrochof z č.l.60, všetko zo spisu pôvodne vedeného pod sp.zn.10P/167/2023 a tiež sa oboznámil s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.15P/50/2021, ako i obsahom spisov Okresného súdu Zvolen sp.zn.10P/126/2023, 10P/127/2023 a 10P/129/2023, tiež vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletých detí a otca maloletej D. B. a oboznámil sa s prednesom poverených zamestnankyň navrhovateľa a kolízneho opatrovníka maloletých detí, ako i zástupkyne OP Zvolen, pričom zistil tento skutkový stav.

Z rodných listov maloletých detí C. B., A. B., D. B. a C. B. súd zistil identifikačné údaje týkajúce sa maloletých detí vrátane údajov týkajúcich sa rodičov maloletých detí.

Zo zápisnice z pracovného stretnutia zo dňa 06.06.2023, konaného na ÚPSVaR Zvolen, pracovisko Krupina súd okrem iného zistil, že sa na ňom zúčastnili pracovníčky ÚPSVaR Zvolen, taktiež pracovníčky CDR Istebné, otec A. B. a matka maloletých detí D. B. a poverená zamestnankyňa Obce Litava. Z vyjadrení zúčastnených osôb vyplynulo, že matka maloletých detí dlhodobo zanedbávala starostlivosť o maloleté deti, deti v útlom veku nechávala bez dozoru resp. u starej matky, ktorá bývala pod vplyvom alkoholu. Matka nebola schopná naučiť sa hospodáriť s financiami tak, aby deťom zabezpečila aspoň potraviny, základnú drogériu, oblečenie a obuv a ďalšie veci potrebné na zabezpečovanie starostlivosti o ne. Rovnako tak matka zanedbávala absolvovanie vyšetrení s maloletým A. ohľadne potrebnej diagnostiky za účelom nástupu do materskej školy. Bola jej tiež ponúknutá možnosť ubytovania v CDR Tŕnie na obdobie polroka, kde by s ňou pracoval odborný tím za účelom aplikácie rozvoja rodičovských zručností a schopností, čo matka tiež odmietla. Z vyjadrení profesionálnych matiek, kde boli deti umiestnené, konkrétne maloletí chlapci v jednej profesionálnej rodine a maloleté dievčatá v druhej profesionálnej rodine, tieto uviedli, že deti k nim prišli vo veľmi zlom zdravotnom stave, pokiaľ ide o maloletú C., ako aj maloletú D., čo musela profesionálna matka akútne riešiť a uzdravovanie trvalo dlhú dobu. Rovnako tak maloletá D. bola zanedbaná, pokiaľ ide o jej psychomotorický vývoj, ktorý nezodpovedal veku 8 mesiacov. Okrem toho maloletá C. prejavovala panický strach z mužov. Postupne sa obe deti veľmi dobre na prostredie adaptovali, rýchlo sa učia nové veci. Tiež uviedla, že maloletá C. mala na brušku jazvy po nejakej rane. Čo sa týka maloletých chlapcov, tiež uviedla profesionálna matka, že odmietali jesť inú ako suchú stravu, boli naučené len na suché rožky. Maloletý A. nevedel po slovensky, hovoril len rómsky, a teda bude problematické ho začleniť do materskej školy od septembra, ohľadne komunikácie. Maloletý A. mal na zadku a ruke hlbšie jazvy, ktoré pripomínajú ako keby mu na tele zahášali cigaretové ohorky. Profesionálna matka taktiež konštatovala, že deti sa za krátky čas naučili strašne veľa nových vecí a tešia sa z každého dňa. Rodičia maloletých detí žiadali, aby deti sa vrátili do domáceho prostredia, s tým, že otec uvádzal, že všetky deti bral ako svoje vlastné. O problémoch v rodine sa dozvedel až vo februári počas pracovného stretnutia. Rovnako matka prejavila snahu, aby sa deti vrátili späť, s tým, že ona sa zamestná a bude dochádzať k psychiatrovi. Jednotlivým subjektom boli na záver pracovného stretnutia nastavené úlohy.

Zo správ ÚPSVaR Zvolen zo dňa 07.07.2023 a zo dňa 12.07.2023, ako i správy Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen zo dňa 10.07.2023 súd okrem iného zistil, že sa týkajú matky maloletých detí, ktorá nie je poberateľkou žiadnej štátnej sociálnej dávky, nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Posledná evidencia bola do 12.06.2017, s tým, že bola vyradená na základe nedostavenia sa na úrad bez vážnych dôvodov. Od 29.04.2018 je v Sociálnej poisťovni evidovaná v registri poistencov ako občan – starostlivosť o dieťa do 6 rokov. Nepoberá žiadnu dávku vyplácanú Sociálnou poisťovňou.

Zo správy Obce Litava zo dňa 13.07.2023 súd zistil, že matka maloletých detí je nezamestnaná, tvrdí, že si hľadá prácu, žije s druhom A. B..

Zo správy H. Istebné zo dňa 17.07.2023 súd zistil, že matka maloletých detí, ako aj otcovia maloletých detí sú v kontakte s ich zariadením telefonickou formou, osobná návšteva sa zatiaľ neuskutočnila, uviedli dátumy predmetných telefonických rozhovorov, s tým, že ich obsahom bolo informovanie sa o deťoch, možnostiach platenia výživného resp. žiadosti o návrat detí domov, najmä maloletej D.. Rodičia detí uvádzali, že osobnú návštevu uskutočnia, keď budú mať peniaze na cestu. Taktiež uviedli, že telefonicky

ich kontaktoval aj matkin brat C. B., ktorý sa zaujímal o deti, aj o možnosť osobnej návštevy, s tým, že zatiaľ sa žiadna neuskutočnila. Jedenkrát kontaktovala ich aj stará matka a matkina sestra.

Zo správy ÚPSVaR Zvolen zo dňa 19.07.2023 ohľadne prešetrenia rodinných pomerov súd okrem iného zistil, že matka žije spolu s druhom v obci Litava v murovanej izbe, ktorej vlastníkom je A. B.. Domácnosť je vybavená dvomi jednolôžkovými posteľami, kuchynskou linkou, televízorom, pieckou na pevné palivo, stolom, šatníkovou skriňou, chladničkou, práčkou, sušičkou. Elektrina a voda sú v domácnosti zavedené, hygienu vykonávanú v lavóry, WC je suché na dvore. Počas sociálneho zisťovania matka uviedla, že si kúpili s druhom maliarsku farbu, chcú vymaľovať izbu. V domácnosti sa nachádzal primeraný poriadok a čistota, hygiena na primeranej úrovni. Osobný kontakt s maloletými deťmi mali naplánovaný údajne na 25.07.2023, inak sa o deti zaujímajú telefonicky.

Zo správ ÚPSVaR Zvolen zo dňa 07.07.2023, 12.07.2023, ako i zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen zo dňa 11.07.2023 súd okrem iného zistil, že sa týkajú A. B., otca maloletej D., ktorý je poberateľom pomoci v hmotnej núdzi od júna 2023, s tým, že prvá dávka mu mala byť vyplatená v mesiaci júl 2023 vo výške 74,- EUR. Zároveň je tento vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 06.06.2023 a evidencia stále trvá. Jeho posledným zamestnávateľom bol I. I., kde pracoval na dohodu o vykonaní práce od 21.07.2022 do 28.02.2023. V súčasnosti dotýčný nie je evidovaný v registri poistencov Sociálnej poisťovne, posledná registrácia bola do 28.02.2023, ani nepoberá žiadnu dávku vyplácanú Sociálnou poisťovňou.

Zo správy Obce Litava zo dňa 13.07.2023 súd zistil, že sa týka A. B., ktorý je zamestnaný na dohodu, snaží sa upraviť bývanie, v ktorom žije spolu s matkou dieťaťa D. B., s tým, že mu to ide pomaly, kvôli cenám materiálu.

Zo správy firmy VERÓNY OaS, s.r.o. súd zistil, že uviedli, že A. B. nikdy nebol ich zamestnancom, s tým, že pravdepodobne bol bývalým zamestnancom ich subdodávateľa I. I..

Zo správ ÚPSVaR Banská Bystrica zo dňa 10.07.2023, ako i správy Sociálnej poisťovne Banská Bystrica zo dňa 11.07.2023 súd okrem iného zistil, že sa týkajú C. F., otca maloletej D., ktorý nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, naposledy bol v evidencii do 26.06.2023, dôvod vyradenia: zamestnal sa. Od 27.06.2023 je zamestnaný u zamestnávateľa Podnik medzitru práce n.o. Banská Bystrica. Dotýčný nepoberá aktuálne žiadne sociálne dávky, ani nie je poberateľom dávky v nezamestnanosti, resp. nepoberá nemocenské, ani dôchodkové dávky.

Zo správy ÚPSVaR Banská Bystrica zo dňa 20.07.2023 z prešetrenia rodinných, bytových a sociálnych pomerov u otca C. F. súd okrem iného zistil, že vykonali sociálne zisťovanie dňa 19.07.2023. V domácnosti sa nachádzal otec maloletej, s tým, že sa jedná o rodinný dom vo vlastníctve otca. Časť, ktorú užíva otec, pozostáva z izby s dvomi posteľami, šporákom, mikrovlnkou, chladničkou, pieckou. V dome je zavedená elektrina. Voda nie je zavedená. Hygiena v domácnosti bola na primeranej úrovni. Otec uviedol, že je nezamestnaný, privyrába si príležitostnými brigádami v oblasti stavebníctva s mesačným príjmom cca 200,- EUR, s tým, že výdavky na jeho domácnosť sú 40,- EUR elektrina, 100,- EUR strava. Otec potvrdil, že s maloletou sa kontaktuje veľmi málo, plánuje ju navštíviť, vyživovaciu povinnosť si plní sporadicky z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie.

Zo správy Obce Hrochoť zo dňa 31.07.2023 súd zistil, že sa týka C. F., ktorý má v ich obci trvalý pobyt, aj sa tam zdržiava, jeho povesť v obci je uspokojivá, žije v spoločnej domácnosti s matkou, je spoluvlastníkom nehnuteľnosti, kde má trvalý pobyt, s tým, že sa jedná o nehnuteľnosť, ktorá potrebuje celkovú rekonštrukciu. Nie je tam zavedená funkčná kanalizácia, nie je napojený na verejný vodovod. Nehnuteľnosť je rozdelená na niekoľko menších častí „izieb“, kde býva viacero rodín – súrodenci s rodinami. Vyhľadáva len príležitostné krátkodobé práce, do aktívnej činnosti v obci sa nezapája. Povinnosti voči obci ohľadne miestnych daní a poplatkov si neplní. Správanie dotýčného nebolo doteraz prerokovávané na komisii verejného poriadku. Viackrát mal ale konflikt s občanmi, ktorým sa prehrabával v nádobách na komunálny odpad.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.15P/50/2021 súd okrem iného zistil, že v tomto konaní bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 20.01.2022 č.k.15P/50/2021-81, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.05.2022, ktorým súd maloletú C. B., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky D. B., nar. XX.XX.XXXX, otca maloletej C. F., nar. XX.XX.XXXX zaviazal prispievať na výživu maloletej C. výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované maloleté dieťa, počnúc dňom 01.08.2021. Taktiež bolo rozhodnuté o zameškanom výživnom otca za obdobie od 01.08.2021 do 31.01.2022. O trovách konania bolo rozhodnuté tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Z pripojených spisov Okresného súdu Zvolen sp.zn.10P/126/2023, 10P/127/2023 a 10P/129/2023 súd okrem iného zistil, že v týchto konaniach bolo rozhodnuté uzneseniami zo dňa 17.05.2023 resp. 18.05.2023, ktoré nadobudli právoplatnosť 01.07.2023, ktorými súd formou neodkladného opatrenia nariadil matke maloletých detí D. B., nar. XX.XX.XXXX odovzdať maloleté deti B. do dočasnej

starostlivosti Centra pre deti a rodiny Istebné a zároveň rodičom maloletých detí uložil povinnosť prispievať na ich výživu v minimálnej zákonnej výške výživného a navrhovateľovi ÚPSVaR Zvolen uložil povinnosť v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesení podať na súd návrh vo veci samej na zverenie maloletých detí do náhradnej starostlivosti.

Z prednesu poverenej zamestnankyne navrhovateľa na pojednávaní súd okrem iného zistil, že sa v celom rozsahu pridržiali podaného návrhu, s tým, že špecifikovala, že deti sú stále umiestnené v CDR Istebné na základe predmetných neodkladných opatrení, keďže bolo zistené vážne zanedbávanie starostlivosti o maloleté deti. Maloleté dievčatá boli zanedbané po zdravotnej stránke, maloletý A. bol zanedbaný po psychickej stránke, napríklad maloletá C. mala v sebe parazity, ktoré musel profesionálny náhradný rodič odstraňovať cca mesiac, maloletá D. zanedbaná aj po vývinovej stránke, nedokázala udržať hlavičku, hoci sa jednalo o dieťa vo veku 10 mesiacov, nevedela reagovať úsmevom, ani plačom, nerozlišovala cudzie osoby, mala vážne problémy so stolicou, bola zahlienená atď.. V podstate lekár, ktorý vyšetril maloleté deti, konštatoval, že ďalšie 2 týždne v domácom prostredí by deti neprežili. S poukazom na skutočnosť, že deti boli v domácom prostredí zanedbané, či už po stránke zdravotnej, hygienickej, vývinovej a pod., je v najlepšom záujme maloletých detí ich zotrvanie v ústavnej starostlivosti, pretože návrat do domáceho prostredia by mohol mať pre nich fatálne následky. Na záver ešte uviedla, že 13.09.2023 sa v CDR Istebné uskutočnilo pracovné stretnutie, ktorého sa zúčastnili aj profesionálne matky, ktoré sa vyjadrovali ešte k stavu maloletých detí, konkrétne napríklad pokiaľ ide o maloletú C., mala vyslovene strach z mužov, doteraz máva také stavy, že sa skrýva v dome na nejakom mieste a hovorí „Dada bije“. Tiež napríklad si líhala na zem s rozkročenými nohami, dala si dole nohavičky a bolo zistené, že mala nadmerne podráždený klitoris na pohlavných orgánoch po príchode z domáceho prostredia. Podobne maloletý A. má stále zlozvyk, že sťahuje mužom nohavice a javí sa ako keby mal záujem mužov uspokojovať týmto spôsobom. S poukazom na tieto skutočnosti bude CDR podávať trestné oznámenie.

Z výsluchu matky maloletých detí na pojednávaní súd zistil, že táto tvrdila, že nie je pravdou, že by o deti nebolo riadne postarané. I. D. sa aj smiala, hákala, deti boli v zásade čisté, normálne je, že sa občas zašpinia. Mávali u nej aj teplé jedlo, varila im aj halušky, kolienka, ryžu aj zeleninovú polievku. Na otázku súdu uviedla, že majú v chalupe aj 3 posteľe. Minulý týždeň ešte maľovali a dovybavovali si to zariadenie. Je pravda, že maloletý A. niekedy býval u starej mamy, ale ostatné deti bývali u nej. Na otázku súdu, ako riešili, keď deti neposlúchali, uviedla, že nijako. Na doplňujúcu otázku súdu uviedla, že fajčila v dome, aj tam zhasínala cigarety. Ona ohľadne toho, že u detí mali byť zistené jazvy ako po zhasínaní cigaretových ohorkov na ich tele, poprela, že by niečo také sa stalo. Stalo sa, že sa popálili na peci, keď boli u mamy a tiež keď sa hrali s purpenou. Ona vtedy bola niekde vonku, nebola doma, ani v práci, keď sa to stalo. Na otázku súdu, ako vychádzala maloletá C. s jej druhom, uviedla, že veľmi dobre, staral sa o ňu lepšie ako vlastný otec. Na doplňujúcu otázku súdu, prečo má podľa nej maloletá C. chronický strach z mužov, uviedla, že nevie, lebo on ju nikdy nebil. Potvrdila, že boli tam nejaké chyby v starostlivosti o deti, je to jej chyba, nie partnerova. Teraz sa už ale zmenila a bola by sa o deti schopná postarať. Prácu si zatiaľ nenašla, lebo znovu otehotnela, chcela ísť robiť do Lidla, ale keď zistili, že je tehotná na rizikovom tehotenstve, na čo má aj papier, tak sa len zaregistrovala na Úrade práce. V súčasnosti poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 74,- EUR a od 3. mesiaca tehotenstva ďalšiu dávku vo výške 18,- EUR mesačne.

Otec maloletej D. A. B. na pojednávaní okrem iného uviedol, že on sa aj staral o deti, aj chodil do roboty. Nie je pravda, že by nemali deti čo jesť alebo že by ich bil. Deti mal všetky rád ako vlastné, aj keď jeho je iba D.. Teraz pracuje u Jána Škvarku na dohodu, zarobí v čistom tak 350-400,- EUR mesačne. Zatiaľ deti neboli pozrieť za tie 4 mesiace, ale chystajú sa, lebo deti najprv, že boli choré, hovorili potom, že sú v Hágoch v Tatrách na liečení. Na doplňujúcu otázku, že mali naplánovanú návštevu koncom júla 2023, prečo sa táto nerealizovala, otec uviedol, že mali problém s peniazmi na cestu, ale už je to v poriadku. Trval na tom, že deti mali zabezpečené aj mlieko, aj pampersky, nielen D., ale všetky deti.

Z výsluchu poverenej zamestnankyne kolízneho opatrovníka maloletých detí súd zistil, že podľa jej názoru sa nič v pomeroch v rodine nezmenilo, boli tam na kontrole asi 2 alebo 3 týždne dozadu. Čo sa týka bytových pomerov majú tam jednu veľkú posteľ, ešte by sa im tam zmestila jedna detská postieľka, ale nemajú tam kde 4 deti žiť. Plánovala matka, že by niečo pristali, ale nemajú na to ani stavebné povolenie, ani nemajú svoj pozemok, takže to neprichádza do úvahy. Keď bývali tam na kontrolách, deti boli opakovane špinavé, soplavé, nemala peniaze na lekára, požičiavali jej stále z obecného úradu. Poprela, že by deti mali navarenú teplú stravu. Mala tam napríklad kúpený jeden balík pampersiek pre všetky deti. Keď jej hovorili, že dieťa by malo prejsť na inú stravu a nie iba jesť mlieko, tvrdila, že iné nechcú. Nemali vytvorené návyky na iné jedlo. V domácnosti starej matky, kde mal bývať maloletý A., tiež nie sú vhodné podmienky. S poukazom na tieto skutočnosti doporučili návrhu vyhovieť.

Z prednesu zástupkyne OP Zvolen súd zistil, že podľa ich názoru sú splnené podmienky v zmysle Zákona o rodine na nariadenie ústavnej starostlivosti, keďže bolo z vykonaného dokazovania preukázané, že matka maloletých detí vo vzťahu k maloletej D., ani otec maloletej neboli schopní zabezpečiť deťom elementárnu starostlivosť, či už čo sa týka stravy, ale aj bezpečnosti ako takej. Za šokujúci označila údaj, že podľa ošetrojúceho lekára maloleté deti by dlhodobejší pobyt v domácom prostredí neprežili. Je zrejmé, že deti v domácnosti rodičov strádali a teda tiež doporučila, aby súd u maloletých nariadil ústavnú starostlivosť.

5. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 2 písm. c) zákona č.601/2003 Z.z. o životnom minime, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 122,77 eura mesačne, ak ide

1. o zaopatrené nepľnoleté dieťa,
2. o nezaopatrené dieťa.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

6. Vychádzajúc z uvedených skutkových zistení a ustanovení právnych predpisov dospel súd k názoru, že návrh je dôvodný.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že v čase vyhlásenia rozsudku boli splnené podmienky na to, aby súd nariadil u maloletých detí B. ústavnú starostlivosť, keďže v súčasnosti žiaden z rodičov nie je schopný zabezpečiť maloletým deťom riadnu osobnú starostlivosť, ani v základnom rozsahu, či už po stránke materiálnej, najmä s poukazom na bytové pomery matky maloletých detí, skutočnosť, že poberá len dávku v hmotnej núdzi, opätovne je tehotná, s tým, že otec maloletej D. a rovnako tak otec maloletej C. pracujú len brigádnickou formou s príjmom, ktorý nedosahuje ani minimálnu mzdu. Rodičia maloleté deti kontaktujú telefonicky v zariadení, kde sú v súčasnosti umiestnené, osobne ich navštíviť ešte neboli, s tým, že otec maloletej C. C. F. neprejavil ani záujem, aby maloletá bola zverená do jeho starostlivosti, súhlasil s podaným návrhom na nariadenie ústavnej starostlivosti, vyjadril nesúhlas so zverením maloletej do starostlivosti matky (viď úradný záznam zo dňa 11.08.2023, spísaný v súvislosti s ospravedlnením otca na pojednávaní vytyčenom na deň 14.08.2023, nachádzajúci sa na č.l.63 v spise pôvodne vedenom pod sp.zn.10P/167/2023). Matka maloletých detí, ako i otec maloletej D. síce prejavili záujem opätovne prevziať osobnú starostlivosť o maloleté deti, avšak vyjadrením profesionálnych matiek, kde sú maloleté deti umiestnené, vyplýva, že v domácnosti matky maloletých detí bola starostlivosť o maloleté deti vážne zanedbávaná vo všetkých smeroch, pričom tu dokonca existuje podozrenie spáchania trestnej činnosti vo vzťahu k maloletým deťom, čo by malo byť v blízkej budúcnosti riešené orgánmi činnými v trestnom konaní, minimálne do času, kým tieto podozrenia nebudú vyvrátené. Súd zastáva názor, že nie je možný návrat detí do domáceho prostredia, s tým, že matka maloletých detí a rovnako otec maloletej D. nepreukázali, že by došlo u nich k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala návrat detí do domáceho prostredia.

Súd pri rozhodovaní v tejto veci vychádzal z toho, že bola splnená aj ďalšia podmienka potrebná na to, aby mohol nariadiť ústavnú starostlivosť, a to, že maloleté deti nie je možné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, keďže na základe vykonaného dokazovania mal súd za to, že žiaden z ich rodinných príslušníkov, či iných blízkych osôb neprejavil záujem o takúto formu náhradnej starostlivosti, a keďže nebola preukázaná ani možnosť zveriť maloleté deti do pestúnskej starostlivosti, súd rozhodol vo vzťahu k maloletým deťom nariadením ústavnej starostlivosti, ktorá sa bude ďalej realizovať v Centre pre deti a rodiny Istebné, kde sú deti už v súčasnosti umiestnené v profesionálnych rodinách tak, že dievčatá sú umiestnené v jednej rodine a chlapci v ďalšej rodine.

Súd v súvislosti s týmto rozhodnutím poukazuje na možnosť, že pokiaľ matka maloletých detí bude do budúcnosti schopná zastabilizovať si svoje sociálne a majetkové pomery, zabezpečí si pravidelný príjem, vyrieši si bytovú otázku tak, aby boli bytové pomery vhodné i pre maloleté deti, preukáže, že bude deťom riadne zabezpečovať zdravotnú starostlivosť, bude schopná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti plnohodnotným spôsobom a predovšetkým sa preukáže, že v domácom prostredí nie je ohrozený život a zdravie maloletých detí, je možná do budúcnosti zmena výchovného prostredia v prospech matky maloletých detí, resp. niektorého z rodičov maloletých detí, pokiaľ u nich budú splnené rovnaké kritériá, a teda by prichádzalo do úvahy zrušenie ústavnej starostlivosti u maloletých detí. Rovnako by mohla byť ústavná starostlivosť vo vzťahu k maloletým deťom zrušená aj v prípade, ak by sa zmenili pomery ohľadne možnosti ich zverenia do náhradnej osobnej starostlivosti a pod..

Súd v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zároveň rozhodol o povinnosti rodičov maloletých detí prispievať v minimálnej zákonnej výške na výživu maloletých detí, keďže súd dospel k záveru, že aktuálne príjmové a osobné pomery rodičov neumožňujú, aby títo boli zaviazaní na úhradu výživného vo vyššej výške, s tým, že aktuálna suma minimálneho výživného predstavuje čiastku 36,83 EUR mesačne,

ktorú sú rodičia maloletých detí povinní uhrádzať na účet predmetného zariadenia, v ktorom sú maloleté deti umiestnené, s tým, že u matky maloletých detí je táto povinnosť na každé maloleté dieťa zvlášť.

7. Podľa § 363 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

S poukazom na vyššie citované ustanovenie Civilného mimosporového poriadku súd zrušil neodkladné opatrenia nariadené Okresným súdom Zvolen uzneseniami zo dňa 17.05.2023 resp. 18.05.2023, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 01.07.2023, v konaniach vedených pod sp.zn.10P/126/2023, 10P/127/2023 a 10P/129/2023, presne špecifikované vo výroku tohto súdneho rozhodnutia, keďže meritórnym rozhodnutím súdu v súdnej veci, konkrétne momentom nadobudnutia právoplatnosti tohto súdneho rozhodnutia, odpadnú dôvody dočasnej úpravy pomerov k maloletým deťom B..

8. Podľa § 57 C.m.p., o povinnosti nahradíť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 58 C.m.p., o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 52 C.m.p., žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, písomne v šiestich vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 veta prvá C.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 C.s.p.).

V súlade s § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 63 C.m.p.),
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 C.m.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému alebo o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. C.m.p..